

toliko věci manipulační, že ale jest nejen v případě posečkání poplatku, nýbrž vždycky platiti nabyvateli věci poplatek z obohacení a sice jak z hodnoty zmenšené o hodnotu břemene, tak i z hodnoty břemene. A proto také postupují poplatkové úřady tak, že vyžádavše si k tomu souhlas strany věci neznalé, vyměří ihned po nápadu poplatek prvý, to jest z hodnoty o břemeno zmenšené, a v témže platebním rozkazu i poplatek druhý, to jest z obohacení, které nastane zánikem břemene.

Postup ten odporuje slovnímu znění zákona. Ten přece předepisuje výslovně, že poplatek z obohacení nastalého zánikem břemene se platí toliko vedle poplatku posečkaného (neben der gestundeten Gebühr, gestundete Gebühr und ausserdem). Tyto výrazy mohou míti účelný smysl jen tehdy, když se zpoplatňuje obohacení odpadem břemene při posečkání poplatku, jest ale protismyslno vyměřovati poplatek ten i tehdy, když poplatek posečkaný není.

Této pro poplatníka nevýhodné praxi přistoupil na pomoc i nejv. spr. soud v rozhodnutí ze dne 3. března 1923 č. 3716 (sbírky č. 1187). Tento dedukuje správně, že obohacení poplatné nastává jednak u uživatele, jednak u nabyvatele substance; tvrdí, že u tohoto nastane obohacení ve dvou obdobích, a proto že také zpoplatnění rozvrženo jest zákonem na dvě období, první kdy nápadně holé vlastnictví, druhé po zániku břemene. Pak ale celé ustanovení o poshovění nemá smyslu, bezvýznamným by bylo jmenovitě ustanovení, že poplatek období druhého se má platiti vedle poplatku posečkaného z prvního období, zvlášť když tento jest už vyměřen a zaplacen. Také § 41 předepisuje povinnost oznámiti zánik břemene jen pro případ, když povinnost platiti poplatek darovací jest odsunuta, neplatí to ale nikdy pro případ, když se ihned po prvém nápadu, vyměří a zaplatí poplatek podle první věty odst. 1. §21. Byl by přece bláhový každý poplatník, aby platil ihned poplatek beze vší úlevy, když ho může platiti dejme tomu až za deset let.

I § 19 prov. nař. se nedotýká vůbec případu, když se poplatek ihned při prvém nápadu vyměří a ovšem i zaplatí, nýbrž předepisuje jen pro administrativu berní, když se poplatek posečkává, toliko vypočísti. Užívá tu výslovně výrazu ermittelbar a ne bemessen.

Tato praxe vede k tomu, že se zpoplatní daleko více, než obnáší hodnota věci, Odkáže-li se pozemek v ceně 10.000 Kč s tím, že má třetí osoba pod 60 let věku, doživotní užívání tedy platí:

tento uživatel z hodnoty 5000 Kč
nabyvatel pozemku z hodnoty zmenšené o cenu užívání, tedy z 5000 Kč
po zániku užívacího práva nabyvatel zase z 5000 Kč
a když tedy se vyměří poplatek ihned bez posečkání, platí se poplatek z obohacení z hodnoty 15.000 Kč. To jest běžný případ.

II. Praxe ale podrobuje tomuto ustanovení i případy, kdy se odstoupí majetek za života úplatně, při čemž kromě úplaty se vyhražují pro odstupitele neb osoby třetí shora zmíněná práva. V tomto případě se ale přehlídí úplně, že ten, kdo dal nějakou úplatu, a koná uvedená plnění výměnkářská, není vůbec obohacen. I když snad nastane nějaké obohacení v tom, že se v ceně něco sleví, neb že se počítá s tím, že staří odstupitelé dlouho živi nebudou, nemůže případ ten spadati vůbec pod toto ustanovení popl. nov.

Nejjednodušším případem takovým jest, že rodiče odstoupí dítěti holý domek, a vyhradí si doživotní vydržování, kromě splátky nějaké pro druhé dítě. Tu přece vyčerpává protihodnota plně hodnotu domku skoro vždy, a jest to protismyslno, aby v takovém případě mělo dítě po odpažení vydržování platiti poplatek z obohacení. Vždyť to vydržování nese dítě ze svého, neplatí přece z užitků domku.

Jeví se tedy pro případné sjednocení předpisů poplatkových velenutným, aby tato otázka, která naši celou praxi probíhá, byla jasně upravena, a aby vyloučeno bylo placení poplatku z obohacení fiktivního, kterého v největší části případů vůbec není.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Titul »Doktor« může pojat býti do znění protokolované firmy k bližšímu označení jména jen tehdy, srovnáme-li se s pravdou, tedy byl-li majiteli firmy tuzemskou vysokou školou udělen aneb v tuzemsku nostrifikován.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 1. října 1924 RI 790/24.)

Rejstříkový soud nedovolil zapsati firmu kupce jednotlivce s přídomkem »Dor.«

Rekurs zůstal bez úspěchu. Podobně i revisní rekurs. Důvody: Není tu podmínek Nu. 16. čís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208. ř. z.

Uvádí-li stěžovatel, že není závady, aby používal titulu doktora, získaného na cizozemské universitě proto, poněvadž nehodlá z tohoto důvodu vykonávati jinakých práv, nutno poukázati k tomu, že již užívání titulu onoho samo jest právem vyplývajícím z jeho propůjčení a že tedy již proto třeba nostrifikace, chce-li stěžovatel v tuzemsku onoho titulu užívat.

Podle ústavní listiny jest přípustno udělení v československé republice tituly jen pokud označují úřad neb povolání, což však se netýká hodnotí akademických.

Pokud tedy nebyl zdejšímu státnímu občanu v tuzemsku udělen titul doktora, k čemuž na roveň jest postavit i nostrifikaci takového titulu řádně v cizině nabytého, nemůže ho zde užívat. Proto bylo by i firemní dodatek »doktor« k bližšímu označení osoby sloužící, jinak podle čl. 160 obch. z. zásadně přípustný, možno připustiti jen tehdy, jeli pravdivým t. j. nabytá-li ho osoba, jejíž jméno je součástíkou firmy na některé tuzemské vysoké škole neb byl-li titul v cizině nabytý nostrifikován.

Dr. Kasper.

Výklad »zlomyslného opuštění« jako důvodu k rozvodu podle § 109 o. v. z.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 2. září 1924 RvI 839/24. Krajský soud v Litoměřicích CgII 121/23.)

Žaloba manželčina proti manželu podaná o rozvod od stolu a lože z důvodu »zlomyslného opuštění« byla ve všech stolicích zamítnuta.

Z důvodů III. stolice:

Dovolání vytýká, že odvolací soud nesprávně vykládá pojem »zlomyslného opuštění« způsobem, odporujícím jak doslovu, tak i úmyslu zákonodávce, dovozujíc mylně, že zlomyslným jest každé opuštění, s nímž druhý manžel neprojevil výslovného souhlasu, nebo ku kterému nedal soud zvláštního svolení.

Než odvolací soud správně uvedl, že pojem »zlomyslného opuštění« není v zákoně vymezen a že jest je posuzovati podle okolností jednotlivého případu, jimiž třeba zjištěti, zda zrušení manželského společenství stalo se proti vůli druhého manžela, bez podstatných důvodů a se zřejmým úmyslem, aby spolužití manželské bylo pro vždy přerušeno.

Těchto předpokladů bezdůvodného opuštění u žalovaného však není, když bylo nižšími soudy zjištěno, že žalobkyně svým hrubým chováním vůči němu, zejména opětovnými velmi citelnými urážkami ho tupila, neposkytla mu v domácnosti ani slušného stravování, zanedbávajíc vůbec svou domácnost, a že ho dokonce vyzvala, by společnou domácnost opustil a že ani pro jeho pozější snahu, by obnoveno bylo mezi nimi zase spo-